

Oponentský posudek bakalářské práce

Název: Reštaurovanie vybraných maľovaných výjavov na klenbe v kaplnke sv.Václava v kostole Nanebovzatia Panny Márie v Klokotoch

Autor: Verena Fialová

Vedoucí práce: Mgr. art. Jan Vojtěchovský

Oponent: MgA. Daniela Jakubů

Bakalářská práce Vereny Fialové nese název *Reštaurovanie vybraných maľovaných výjavov na klenbe v kaplnke sv.Václava v kostole Nanebovzatia Panny Márie v Klokotoch*. Jedná se o dokumentaci restaurování dvou malovaných figurálních výjevů ve štukových rámcích (výjev *Svatý Václav provázený anděly přichází na sněm říšských knížat* v klenbě kaple a výjev *Korunování trním* na vítězném oblouku), doplněných nápisovými páskami. Součástí dokumentace je podrobný restaurátorský průzkum, v němž je kladen důraz na umělecko-historický průzkum, zaměřený na ikonografii restaurovaných scén a interpretaci nápisů.

Restaurování vybraných výjevů je součástí restaurátorských prací, jež probíhají v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Klokotech již od roku 2012. Při restaurátorském průzkumu i při stanovení vlastního postupu práce mohla studentka vycházet ze zkušeností studentů z předchozích ročníků, kteří řešili stejnou nebo podobnou problematiku. Restaurované výjevy jsou poměrně drobné, vyžadují však náročný zásah. Na vlastní malbě se nacházejí dvě vrstvy přemalby, jež ji umělecky značně znehodnocují. Originální malba je dochována pouze částečně, na výjevu *Svatý Václav provázený anděly přichází na sněm říšských knížat* musela studentka řešit rekonstrukci dvou ústředních postav. Rekonstrukční přístup k retuši byl požadován vlastníkem.

Studentka provedla pečlivý restaurátorský průzkum, v němž se zaměřila na určení originální techniky malby, rozsah poškození originálu, odlišení druhotných zásahů a jejich techniky. Poté se zaměřila na možnost odstranění druhotných zásahů, tedy dvou vrstev přemalby, z nichž jedna byla, stejně jako originál, pojena olejovým pojivem. Při tomto zásahu, po provedení několika ověřovacích zkoušek, využila již osvědčený, přesto náročný postup čištění a snímání přemalby.

Při rekonstrukci výjevu *Svatý Václav provázený anděly přichází na sněm říšských knížat* bylo možné vycházet z dohledané grafické předlohy, ilustrace ze svatováclavské legendy z druhé poloviny 17. století. Grafický list byl pravděpodobně předlohou pro malíře v Klokotech, výjev zde je téměř totožný s malbou v kostele. Největší poškození originální malby se nacházelo v oblasti postav dvou andělů, jež doprovází svatého Václava. Studentka si připravila barevnou skicu tohoto úseku suchou temperou na papíru. Poté provedla retuš a rekonstrukci chybějících částí malby. Doplněk hodnotím jako výtvarně velmi zdařilý.

Výjev *Korunování trním* byl zachován lépe. K tomuto výjevu však nebyla dohledána žádná předloha. Chybějící část malby byla proto doplněna retuší, jež není tak konkrétní. Vzhledem k menšímu rozsahu poškození je tato retuš adekvátní a dobře souzní s originálem.

Studentka rovněž restaurovala část štukových rámců lemujících oba výjevy a nápisovou pásku pod výjevem v klenbě. Po provedení sondážního průzkumu, zaměřeného na určení starších vrstev povrchových úprav, provedla odkryv k navrácení ostré modelace štuků a odkryv nápisové pásky. Chybějící části byly domodelovány a štuky byly opatřeny tónovaným vápenným nátěrem. Nalezený nápis ve staročeštině byl interpretován a doplněn podle Svatováclavské Bible.

Studentka vypracovala velmi podrobný restaurátorský průzkum a dokumentaci vlastního zásahu. Práce obsahuje všechny náležitosti, jež má mít. Studentka se zde rovněž věnuje historii a popisu kostela a popisu kaple sv. Václava, v níž se nacházejí restaurované malby. Dále se zabývá ikonografií restaurovaných výjevů a v samostatné kapitole se věnuje podkladům pro rekonstrukci. Textová část práce je na vysoké úrovni. Restaurátorský průzkum i vlastní dokumentace je zpracována přehledně, nechybí podrobné vyhodnocení průzkumu. Drobné nedostatky nacházím v obrazové a grafické příloze. Fotografie i zákresy jsou provedeny a zpracovány kvalitně, pouze jejich řazení je poněkud zmatečné. V obrazové příloze bych uvítala větší velikost celkových záběrů a chronologické řazení fotografií, tedy od celku k detailům a od vizuálního průzkumu k dalším typům průzkumu až k dokumentaci vlastního zásahu. V grafické příloze chybí vyznačení restaurovaných úseků na celkové fotografii klenby kaple. U fotografií sond postrádám vyznačení nalezených vrstev.

Studentka v rámci bakalářské práce provedla kvalitní a pečlivý restaurátorský zásah. Výše zmíněné nedostatky u psané podoby jsou drobného charakteru. Celkově hodnotím bakalářskou práci jako velice zdařilou a ráda ji doporučuji k obhajobě s hodnocením **výborně**.

V Semilech 2. 9. 2016.

Daniela Jakubů

